

SKALKA.

**Původ
a rozšíření.**

Skalka jest místní odrůda, rozšířená v jihozápadních krajích na Moravě, a to nejvíce v okolí Ivančic. Obce Oslavany, Hlína, Neslovice a j. vykazují největší počet stromů této vzácné odrůdy. V jiných krajích rozšířena není. Marně by se »skalka« hledala v největších slováckých sadech třešňových a ani v severních končinách tuto třešeň neznají. Patrný důkaz proto, že jest původu moravského, místního. Pěstuje se již asi od dávných dob v naznačeném kraji. Nasvědčuje tomu okolnost, že nejstarší staříčkové skalky pěstovali. Též ony obrovské stromy, jež jsou velmi zdravé a přinášejí vydatné úrody, nasvědčují pradávnému pěstování v okolí ivančickém. Pěstitelé tamějšího okolí nevysazují jiné odrůdy třešňové a kdyby i vysadili, přeštěpují ji hned za rok skalkou. Tak si váží této třešně.

Poloha a půda.

Strom miluje polohu hornatou, teplou a suchou. Na svazích proti jihu a východu obrácených se daří ovšem nejlépe. Půdu žádá hlinitou, vápenitou, hlubokou, přiměřeně vlhkou. V půdě příliš kypré, písčité neb suché rodí ovoce velmi malé.

Vzrůst.

Roste slabě, dosahuje však velikých rozměrů. Korunu tvoří velikou, tupě jehlancovitou, hustou; letorosty krátké a slabé, list prostředně veliký a silný.

**Stanoviště
a tvar stromu.**

Vysazuje se jako strom vysokokmenný do zahrad, polí, na pastviny, podél cest a silnic.

Ovoce.

Plody rodí prostředně veliké, srdcovité, tím se řadí mezi srdcovky. Od důlku stopečného k terči kalíškovému se táhnou 3—4 hrany nápadně znatelné a činí tak plod troj- a čtyřhranný. Na jedné straně po celé délce plodu jest znatelná mírná rýžka.

Stopka.

Stopka jest dlouhá, tenká, dřevnatá, u plodů úplně zralých barvy nápadně načervenalé a trčí pevně v širokém, mělkém důlku stopečném.

Barva.

Slupka jest lesklá, pevná, barvy tmavohnědě červené, při úplném uzrání úplně černá a nápadně lesklá. I při delším deštivém počasí nepuká.

Dužnina.

Dužnina jest pevná, na srdcovky neobvykle hutná, při uzrání skoro úplně černá. Štáva úplně uzralých plodů barví temně fialově. Chuti jest

SKALKA.

velmi příjemné, sladké, navinulé, višňové. Snad žádná třešeň není tak znamenité chuti jako skalka. Výborná hutnost a vysoká cukernatost dužniny podporuje dlouhou trvanlivost plodů.

Zraje začátkem července v polohách zvláště teplých, v chladnějších polohách až v druhé polovici července. Na stromě se dá ze všech třešní nejdéle udržeti. aniž by pukala neb jiné zkáze podléhala. Zajímavost jest, že ani plectvo ji tak nepoškozují jako odrůdy jiné. Také červivost se u ní nevyskytuje v tak veliké míře jako u jiných srdcovek. Češe se postupně a též tak se dodává na trh. Skalka ovládá trh brněnský ze všech třešní nejdéle. K posledku bývá již jako konservovaná, na polo sušená a přec hnilobě nepodléhá. Patří k nejcennějším dopravním třešním a obchodníci s ovocem znajíce tuto výbornou vlastnost s neobyčejnou zálibou ji vyhledávají a dobře platí. Většinu skalek spotřebovala dříve Vídeň a zbytek pak Brno. Hodně skalek dopravuje se nyní do Prahy. Také Brno jich mnoho spotřebuje.

Dozrání
a česání.

V domácnostech jest skalka nejhledanější třešní. Hodí se výborně za ovoce tabulové, do pečiva a vařiva, zavařuje se, dá se dobře sušiti, marmeláda z ní upravovat a j. v.

Zužitkování.

V krajích, kde se skalka daří, by se neměly rozšiřovati odrůdy méně cenné, nežli ona, nýbrž věnovati plnou pozornost jenom jí, a to tak, že by se vybíraly pro rozmnožování jen takové stromy, které rodí ovoce nejušlechtlejší. Ona totiž během dlouholetého pěstování se zvrhla v několik variet. Nacházejí se v těch krajinách skalky s krátkou neb dlouhou stopkou, plody některého stromu jsou objemnější a kratší, jiného mnohem delší a slabší. Plody s kratší stopkou a silnějším objemem jsou nejhledanější, a bylo by záhodno je též nejvíce rozmnožovati.

Nikde jinde není popsána.

Popisy.

